

Ikääntyvien hyvinvoinnin edistäminen ja toimintakyvyn tukeminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa

Ikääntymisen myötä toimintakyky alkaa ennemmin tai myöhemmin heiketä ja avun, tuen ja palvelujen tarve kasvaa. Toimintakyvyn heikentyessä mahdollisuus ulkoilla, harrastaa ja ylläpitää sosiaalisia kontakteja vähenee. Yksinäisyys lisääntyy ja mieli herkästi masentuu. Se edelleen heikentää toimintakykyä ja kotona pärjäämistä. Huono kierre syvenee ja palveluiden tarve voi kasvaa yllättävänkin nopeasti.

Ikääntyneiden palvelut ovat murroksessa, kun hyvinvointialueet etsivät säästöjä. Palvelurakennetta kevennetään ja palvelukriteereitä kiristetään sekä teknologiaa ja digipalveluita kehitetään korvaamaan kasvokkaista palvelua. Yhä enemmän toivotaan myös omaisten hoivavastuun lisääntyvän. Muutokset palveluissa uhkaavat ikäihmisten hyvinvointia ja toimintakykyä, jos riittävää tukea ei ole enää tarjolla. Kunnan tärkeä lakisääteinen tehtävä on kaiken ikäisten kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Kirkkonummella se on tarkoittanut lähinnä liikuntapalveluiden tarjoamista. Mutta miten kunta edistää ikääntyvien hyvinvointia siinä vaiheessa kun toimintakyky ei enää riitä itsenäiseen liikuntaan ja ulkoiluun?

Veikkolassa alkoi noin 15 vuotta sitten Brita Blombergin testamenttiprojekti. Se tarjosi alueen ikäihmisille palveluja, joita kunta ei tarjonnut. Vuosien ajan testamenttiprojekti järjesti yli 68-vuotiaille monenlaista palvelua, tukea ja apua mm. palveluohjausta ja etsivää vanhustyötä, seniorikahvilatoimintaa, hyvinvointipalveluja kuten jalkahoitoa, apua raskaissa pihatöissä tai ikkunoiden pesussa. Turvallisuutta edistäviä välineitä sekä ruokalippuja koulujen hävikkiruoan hyödyntämiseksi jaettiin. Lisäksi järjestettiin viikoittaista tuolijumppaa ja liikuntaa sekä yhteisiä asiointikyytejä, retkiä ja yhteisöllisiä juhlahetkiä.

Testamenttiprojektin avulla ikäihmisiä aktivoitiin mm. yhdistysten ja vapaaehtoisten tuella. Alkuvuosina palveluohjaaja teki myös kotikäyntejä yksinäisten ikäihmisten luokse aktivoiden heitä mukaan toimintaan tai järjestäen heille tarvittavaa apua. Alueen ikäihmisten osallisuus, vertaistuki ja yhteisöllisyys lisääntyivät ja uusia ystävyyssuhteita syntyi vuosien varrella. Kunnan palvelujen tarve väheni ja hyvinvointi, toimeliaisuus ja toimintakyky lisääntyivät. BB-testamenttiprojekti päättyi viime vuonna varojen loppuessa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kunnassa kehitetään yhteistyössä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sekä paikallisten yhdistysten ja vapaaehtoisten kanssa malli, jonka tarkoituksena on tarjota tukea kotona asuvien ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi BB-testamenttiprojektista saatujen kokemusten pohjalta. Ikäihmisten kokonaisvaltaista toimintakykyä on mahdollista ja välttämätöntä tukea esim. säännöllisten virikkeiden, harrastusten ja vertaistuen sekä osallisuuden avulla, jolloin raskaampien palveluiden kustannukset vähenevät.

Kirkkonummella 3.3.2025

Marjut Frantsi-Lankia